

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **Mgr. S. W.**, zastoupena JUDr. Janem Walterem, advokátem, se sídlem Volyňských Čechů 837, Žatec, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého nám. 4, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ministra zdravotnictví ze dne 15. 12. 2020, č. j. MZDR 55613/2020-3/PRO, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2022, č. j. 6 A 137/2020 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek městského soudu

[1] Předmětem sporu v projednávané věci je přípustnost žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“). Žalobkyně požadovala dokument č. 1 ze správního spisu vedeného Ministerstvem zdravotnictví. Konkrétně uvedla, že žádá o „... poskytnutí kopie dokumentu Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 9510/2020-1/MIN/KAN“.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 11. 2020, č. j. MZDR 46776/2020-4/MIN/KAN (dále jen „napadené rozhodnutí“) odmítl žádost žalobkyně o poskytnutí informace podle dle § 15 odst. 1 informačního zákona ve spojení s § 38 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). Rozhodnutí odůvodnil tak, že podání kvalifikuje

jako žádost o nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně rozklad. Ministr zdravotnictví se s právním hodnocením ztotožnil a rozhodnutím dne 15. 12. 2020, č. j. MZDR 55613/2020-3/PRO rozklad zamítl.

[3] Proti napadanému rozhodnutí se žalobkyně bránila žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“). Ten shledal žalobu nedůvodnou. Soud se předně zabýval otázkou, zda je možné úpravu nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu, považovat za omezení přístupu k informacím podle § 2 odst. 3 informačního zákona, podle něhož může být právo na informace omezeno na základě „zvláštního zákona“. Městský soud správně posoudil, že úpravu nahlížení do spisu podle správního řádu je možné v této věci podřadit pod výjimku stanovenou „zvláštním zákonem“, kterým je v tomto případě správní řád. Soud dále konstatoval, že toto omezení není absolutní a je nutné rozlišovat poskytování blíže neurčeného okruhu informací a poskytování konkrétních informací na základě žádosti podle informačního zákona. Žalobkyně svou žádost směřovala k dokumentu označenému pouze číslem jednací, a proto městský soud dovodil, že se jedná o první listinu ve spisu, a to ať už obsahuje jakýkoliv text. Konstatoval, že žalobkyně *de facto* označila určitou část správního spisu, zatímco obsah informace nijak nespecifikovala, z čehož vyvodil závěr, že cílem žalobkyně bylo zjištění blíže neurčitého okruhu informací ze správního spisu.

[4] Uzavřel proto, že žalované ministerstvo posoudilo žádost správně, dle svého obsahu, jako požadavek o nahlédnutí do spisu dle § 38 správního řádu. Soud žalobu zamítl, vzhledem k tomu, že žalobkyně není účastnicí řízení ve věci, ve které správní orgán vede spis, a netvrdila, ani neprokazovala právní zájem na jeho obsahu dle § 38 odst. 2 správního řádu.

[5] Pro dokreslení kasační soud uvádí, že žádost žalobkyně navazovala na předchozí požadavek ze dne 11. 9. 2020, kdy žádala o zpřístupnění písemností vedených pod č. j. MZDR 9510/2020-1/MIN/KAM, č. j. MZDR 9510/2020-2/MIN/KAN a č. j. MZDR 9510/2020-3/MIN/KAN. Listiny tvořily téměř celý správní spis. Předchozí žádost žalovaný odmítl a, rozhodnutí odůvodnil tím, že podání posoudil podle jeho obsahu a proto shledal, že poskytnutí listin je nutné kvalifikovat jako žádost o nahlédnutí do spisu. Žalobkyně následně podala rozklad, v němž vytýkala nesprávné právní posouzení své žádosti jako požadavku o zpřístupnění spisu. Ministr rozklad zamítl s odůvodněním, že je zřejmé, že její žádost směřovala k nahlédnutí do téměř celého správního spisu v řízení, jehož nebyla účastnicí.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Namítla především nezákonnost, která měla spočívat v nesprávném posouzení právní otázky, konkrétně vymezení okruhu požadovaných informací ze správního spisu. Stěžovatelka požadovala písemnost, specifikovanou číslem jednací. Upozornila na to, že svou žádost specifikovala dostatečně a správní orgán tak měl postupovat v souladu

pokračování

s informačním zákonem a informaci poskytnout; ten namísto toho žádost o poskytnutí informace považoval za žádost o nahlížení do spisu dle správního řádu. To, že žalobkyně neví, co přesně dokument obsahuje, je pochopitelné. Pokud by to věděla, nemusela by o informaci žádat.

[8] Dalšími kasačními námitkami tvrdila, že je napadený rozsudek nepřezkoumatelný; městský soud nerefletoval její námitky, týkající se tvrzené spekulativnosti odůvodnění rozhodnutí o zamítnutí rozkladu. Nepřezkoumatelnost měla být způsobena tím, že v rozhodnutí o zamítnutí rozkladu ministr upozornil na to, že se jedná o opakovanou žádost o poskytnutí informací ze stejného spisu, což může ve spojení s předchozími žádostmi vést až ke zpřístupnění celého spisu. Dle stěžovatelky také městský soud nedostatečně vysvětlil úvahy o aplikaci „kritéria, spočívajícího v posouzení rozsahu požadovaných informací“, kterým hodnotil stávající žádost v kontextu předchozí.

[9] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnil se závěry městského soudu a navrhl kasační stížnost zamítnout. Vyjádřil se rovněž k jednotlivým kasačním námitkám. Uvedl, že z kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatelka nevěděla, které informace konkrétně hledá. Z tohoto důvodu nemohlo být označení požadované informace pouze číslem jednacím dokumentu dostačujícím. Ke druhé kasační námitce žalovaný sdělil, že se s ní městský soud vypořádal, i když nepřímou, konstatováním, že předmětem věci nejsou bývalé, ani hypotetické budoucí žádosti, nýbrž skutečnost, že požadovaná informace není konkrétně specifikována. Ohledně třetí námitky měl žalovaný rovněž za to, že byla v řízení před městským soudem vypořádána a úvaha soudu byla dostatečně vysvětlena.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že má požadované náležitosti, byla podána včas a oprávněnou osobou, a je tedy projednatelná.

[11] Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Tyto vady v rozsudku neshledal.

[12] Kasační stížnost **není** důvodná.

[13] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Rozsudek městského soudu je přezkoumatelný, neboť splňuje požadavky judikatury kladené na odůvodnění soudního rozhodnutí (nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, či ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, případně rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, a ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75). Z rozsudku je patrné, jak soud o návrhu rozhodl, jaké důvody jej k tomu vedly a na jakých úvahách založil své závěry. Rozsudek městského soudu není ani vnitřně rozporný.

[14] Z principů demokratického právního státu vyplývá, že veřejná správa je službou veřejnosti a její legitimita je dána mimo jiné i možností veřejnosti ji kontrolovat. Právní řád poskytuje veřejnosti prostředky, kterými může být kontrola prováděna. Jednou z možností je i prostřednictvím práva na informace. Nejvyšší správní soud již například v rozsudku ze dne 7. 8. 2008, č. j. 1 As 17/2008 - 67, konstatoval, že: *„smyslem práva na informace je kontrola činnosti veřejné správy, mj. též kontrola vynakládání veřejných prostředků a hospodaření s veřejným majetkem.“*

[15] Listina základních práv a svobod v čl. 17 odst. 1 kromě jiného stanovuje, že právo na informace je zaručeno, rovněž z odst. 5 tohoto článku poté vyplývá, že státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti, přičemž konkrétní podmínky stanoví zákon. Tím je informační zákon, který upravuje nejen podmínky přístupu veřejnosti k informacím, ale současně i omezení tohoto práva.

[16] Základním smyslem informačního zákona je zajištění práva veřejnosti na přístup k informacím. Zákonná definice pojímá informaci jako jakýkoli zaznamenaný obsah, aniž by bylo určující, na jakém nosiči je tento záznam proveden. Dle § 3 odst. 3 informačního zákona se tak *„informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.“* Výjimku z povinnosti orgánů veřejné moci poskytnout informace stanovuje § 2 odst. 3 informačního zákona, podle kterého platí, že: *„zákon se nevztahuje na poskytování informací, které jsou předmětem průmyslového vlastnictví a dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací.“*

[17] Pokud jde specificky o poskytování informací ze správních spisů, upravuje je správní řád, avšak v omezené míře, jelikož správní řízení je řízením obecně neveřejným, jak vyplývá například z § 15 odst. 3 a § 49 správního řádu. Konkrétně jeho § 49 odst. 2 stanoví, že: *„Ústní jednání je neveřejné, pokud zákon nestanoví nebo správní orgán neurčí, že jednání nebo jeho část jsou veřejné.“* Ustanovení § 49 odst. 2 správního řádu tak rozlišuje mezi ústním jednáním neveřejným, kterého se účastní pouze osoby participující na řízení, a ústním jednáním veřejným, kterého se může zúčastnit veřejnost.

[18] Princip neveřejnosti správního řízení se promítá i do úpravy nahlížení do spisu dle správního řádu. Právo účastníka řízení nahlížet do spisu a s tím spojené právo na pořízení kopie spisu nebo jeho části (např. i včetně projektové dokumentace), slouží k zajištění možnosti účastníka seznámit se s předmětem řízení, a tím k zajištění uplatnění jeho dalších procesních práv v řízení. Dle § 38 odst. 1 správního řádu pak platí, že: *„Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Není-li účastník zastoupen, může spolu s účastníkem nahlížet do spisu i jeho podpůrce.“* Současně, pak dle § 38 odst. 2 správního řádu platí, že: *„Jiným osobám správní orgán umožní nahlédnout do spisu, prokáží-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob anebo veřejný zájem.“*

[19] Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 11. 8. 2009, č. j. 1 As 51/2009 - 5 uvedl, že: „*Institut nahlížení do spisu podle § 38 správního řádu je zvláštní právní úpravou vůči informačním zákonům. Přestože nahlížení do spisu slouží též získávání informací, jeho podstata a podmínky jsou jiné než obecný přístup k informacím povinných subjektů. Toto právo svědčí pouze účastníkům konkrétních řízení a osobám s právním zájmem nebo jiným vážným důvodem na nahlížení do spisu. Obsahem tohoto práva je fyzický a v zásadě neomezovaný přístup k originálu správního spisu a s tím spojená možnost činit si výpisy a pořizovat kopie. Jeho podstatou je vztah 'nahlížitele' k věci, který odůvodňuje poskytnutí i takových informací, které by obecnou cestou musely být odepřeny. Takto konstruované právo rozšiřuje možnosti přístupu k informacím pro vybrané skupiny osob. Neupravuje, a tím méně pak omezuje, možnosti obecného poskytování informací podle informačních zákonů.*“

[20] Nejvyšší správní soud se k problematice poskytování informací o probíhajícím nebo skončeném správním řízení již vyjádřil například v rozsudku ze dne 18. 1. 2017, č. j. 3 As 193/2014 „*Proto opakovaně vyslovil, že v případech, na něž dopadají naposledy citovaná ustanovení (§ 38 správního řádu – poznámka NSS), nelze postupovat podle informačního zákona (viz rozsudky ze dne 27. 1. 2004, č. j. 5 A 158/2001 - 100, a ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007 - 78). Z těchto rozsudků vyplývá, že právo na informace ze správního spisu náleží v plném a neomezeném rozsahu vždy účastníkům správního řízení a jejich zástupcům (a nově též podpůrci podle § 45 an. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku); jiným osobám jen tehdy, prokážou-li právní zájem nebo jiný vážný důvod a nebude-li tím porušeno právo některého z účastníků, popřípadě dalších dotčených osob. Nespadá-li daná osoba pod definici upravenou v § 38 odst. 1 a 2 správního řádu (respektive § 23 odst. 1 a 2 správního řádu z roku 1967), může sice žádat o informaci, která je součástí správního spisu, podle informačního zákona, avšak tímto způsobem jí bude poskytnuta jen taková informace, o kterou sama požádá; široce vymezené právo na přístup k celému správnímu spisu se zde neuplatní (více viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2009, č. j. 1 As 51/2009 - 106).*“

[21] Klíčový je rozsudek ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018 - 53, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že „*nemohla-li žalobkyně vůbec nahlížet do spisu, nemohla se tomuto zákonnému zákazu vyhnout tím, že celou věc „překlopí“ do jiného zákonného režimu. Žádosti podle informačního zákona nemohou jednoduše negovat explicitní zákonné vyluky dle zvláštních zákonů, nemohou tedy ani obcházet či nahrazovat vyluku z nahlížení do spisu. Ostatně právě § 2 odst. 3 informačního zákona vede k závěru, že si žadatel nemůže dle své libosti vybírat zákonný režim, v němž se seznámí s informacemi. Je-li žádost o informace svou povahou žádostí o nahlížení do spisu, typicky proto, že žadatel chce získat kopie celého spisu či jeho podstatné části, musí žadatel věc řešit cestou žádosti podle § 38 správního řádu, nikoliv cestou žádosti dle informačního zákona. V nynější věci tudíž materiálně nešlo o žádost o informace podle informačního zákona, ale o žádost o nahlížení do spisu dle § 38 správního řádu. Žalobkyně totiž požadovala v kopii v podstatě všechny listiny, které se ve spisu nacházely. Jak již NSS uvedl ve shora cit. věci sp. zn. 2 As 38/2007, v takové situaci nebylo potřeba výzvy k upřesnění žádosti ani jiných postupů předpovídaných informačním zákonem, jak nesprávně dovodil v nyní napadeném rozsudku městský soud. Význam nemá ani to, že podání bylo nazváno jako žádost o informaci podle informačního zákona. Podání se v souladu s § 37 odst. 1 správního řádu posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno.*“

[22] Na tento rozsudek kasační soud navázal v rozsudku ze dne 24. 9. 2020, č. j. 8 As 51/2019 - 39, kde vyjádřil stanovisko ke „kouskování“ žádosti podané podle informačního zákona: *„Především je však třeba zdůraznit, že ani „kouskováním“ žádosti, resp. podáváním dílčích (souvisejících) žádostí o informace, se žadatelé kritériu spočívajícímu v posouzení rozsahu požadovaných informací nemohou vyhnout. Takový způsob aplikace a výkladu výše citované judikatury by byl ve zjevném rozporu se smyslem rozlišení institutu informační žádosti a nahlížení do spisu, jak byl vymezen shora. V tomto ohledu lze závěrem opětovně poukázat i ve vztahu k obecnému směřování kasační argumentace stěžovatele na závěry, k nimž již Nejvyšší správní soud v dřívější judikatuře, například v rozsudku č. j. 10 As 118/2018 - 53 dospěl, a podle nichž racionální výklad zákona musí zamezit tomu, aby žadatel v případě nemožnosti nahlížení do spisu dosáhl v podstatě identického výsledku použitím jiného zákona.“*

[23] Dle § 15 odst. 1 informačního zákona platí, že *„pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti“*.

[24] Nejvyšší správní soud v této souvislosti nejprve připomíná, že při odmítnutí žádosti o informace musí správní orgán postupovat velmi uvážlivě, aby nedůvodně neodepřel stěžovatelce možnost kontroly veřejné správy prostřednictvím informačního zákona. Naopak musí brát v potaz i skutečnost, že správní řízení je neveřejné a veřejnosti náleží možnost seznámit se s jeho průběhem, či obsahem správních spisů, to však jen za splnění níže uvedených podmínek.

[25] Stěžovatelka podala žádost podle informačního zákona, ve které chtěla poskytnout listiny ze správního spisu, konkrétně uvedla, že požaduje nikoliv informaci, ale listinu uloženou ve správním spise pod č. 1. Konkrétně se jednalo o „... poskytnutí kopie dokumentu Ministerstva zdravotnictví č. j. MZDR 9510/2020-1/MIN/KAN“. Kasační soud se ve shodě s městským soudem zabýval otázkou podřazení skutkového stavu pod příslušnou právní normu, což ve své podstatě odpovídá první kasační námitce stěžovatelky. Ta namítá nesprávné právní posouzení věci. To proto, že městský soud akceptoval závěr žalovaného, který stěžovatelku odkázal na speciální ustanovení § 38 správního řádu, namísto toho, aby jí informaci poskytl na základě informačního zákona.

[26] Povinný subjekt poskytuje žadateli informaci mimo jiné na základě žádosti. Pro poskytnutí informace podle informačního zákona je stěžejní, aby žadatel požadavek dostatečně konkretizoval. Informací je jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Informační zákon přitom vychází z apriorního předpokladu, že povinný subjekt poskytuje informace a že žadatel vymezuje svůj požadavek určením obsahu informace, nikoli identifikací záznamu, ve kterém jsou obsaženy (odkazem na konkrétní listinu).

[27] Stěžovatelka tento předpoklad formulací své žádosti nenaplnila; požadovala vydání listiny č. 1 ze správního spisu pořízeného v řízení, jehož nebyla sama účastnicí, aniž

pokračování

by však uvedla, o jakou informaci žádá. Dokonce sama zdůraznila (i v kasační stížnosti), že nemohla sdělit obsah požadované informace, neboť jej neznala a nevěděla, jaký informační obsah listina nese. Jak správně poznamenal městský soud, neobsahuje-li žádost konkrétní informaci, vymezenou obsahem (byť třeba vyjádřeným velmi obecně, například by stěžovatelka požadovala návrh na zahájení řízení, konkrétní podání některého z účastníků správního řízení, rozhodnutí správního orgánu atd.), ale pouze označení čísla listu ze správního spisu z řízení, v němž nebyla účastnicí, tak nelze bez dalšího takové žádosti podle informačního zákona vyhovět.

[28] Podle § 38 odst. 1 správního řádu platí, že správní orgán umožní nahlédnout do spisu pouze účastníkům, kterými jsou v řízení o žádosti žadatel a další osoby, na které se rozhodnutí správního orgánu vztahuje. V řízení zahájeném z moci úřední jsou účastníky osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost anebo prohlásit, že jej mají nebo nemají. V řešené věci stěžovatelka netvrdila, že je účastnicí tohoto řízení. V této věci, při posouzení žádosti správním orgánem, ani v řízení před městským soudem stěžovatelka netvrdila svůj naléhavý právní zájem, ani skutečnost, že v případě povolení nahlédnutí do spisu správní orgán neporuší právo některé z osob stanovených v § 38 odst. 2 správního řádu. Tento požadavek lze proto považovat za legitimní pouze při vyřizování žádosti o nahlédnutí do spisu v režimu správního řádu, neboť v případě fyzického nahlížení do spisu se nahlízející osoba seznamuje s obsahem spisu v plném rozsahu.

[29] Podle hodnocení Nejvyššího správního soudu nic nenasvědčuje tomu, že by stěžovatelka požadovala konkrétní informaci, která by měla být součástí příslušného správního spisu. O nutnosti konkrétně formulovat obsah žádosti ale není sporu. V tomto kontextu není možné považovat označení požadované informace pouze číslem jednacím dokumentu, na kterém by se snad měla nacházet, za její dostatečné vymezení. Judikatura Nejvyššího správního soudu navíc abstraktní informace a jejich konkrétní formu nerozlišuje, naopak má za to, že poskytováním informací se rozumí poskytování jejich obsahu, tedy zpravidla textu [viz například rozsudek čj. 1 As 162/2014 - 63 ze dne 28. 5. 2015, (č. 3276/2015 Sb. NSS)]. Jak totiž plyne z již existující judikatury, vyhovět žádosti o informace týkající se poskytnutí správního spisu lze nejen, pokud žadatel dostatečně vymezí požadovanou informaci, ale především pokud nejde současně kompletní spis či jeho část (viz výše již citovaný rozsudek sp. zn. 1 As 51/2009, případně nověji taktéž již zmiňovaný rozsudek sp. zn. 10 As 118/2018). Jinak řečeno, i pokud se žádost týká nikoliv kompletního spisu, ale „jen“ jeho podstatné části, stále obsahově jde o nahlížení do spisu.

[30] To, čeho se stěžovatelka ve své žádosti domáhá, je svou podstatou nahlížení do spisu. Vzhledem k tomu, že se stěžovatelka snažila získat informace ze správního spisu bez ohledu na jejich obsah, nelze pak takové žádosti vyhovět. Obdobně se kasační soud vyjádřil též v rozsudku ze dne 28. 11. 2018, č. j. 10 As 118/2018 - 53. Správní orgán tak postupoval správně, pokud žádost o poskytnutí informace, která je svou podstatou nahlížením do spisu, odmítl. Jak již soud opakovaně uvedl, nespadá-li stěžovatelka pod definici upravenou v § 38 odst. 1 a 2 správního řádu, může sice žádat o informaci, která je součástí správního spisu, podle zákona o svobodném přístupu k informacím, avšak tímto způsobem jí bude poskytnuta jen taková informace, o kterou sama požádá

a konkrétně vymezí obsahem; nebude jí zpřístupněn celý správní spis. Jinak řečeno, principiálně není vyloučeno, aby žadateli, který není účastníkem řízení (tedy komukoliv), byla poskytnuta informace ze správního spisu, ale za podmínky, že ji přesně označí a přitom takto nežádá o zpřístupnění obsahu celého spisu.

[31] Stěžovatelka již dne 11. 9. 2020 požádala žalovaného dle informačního zákona o poskytnutí dokumentů z totožného správního spisu. Jednalo se o dokumenty vedené pod č. j. MZDR 9510/2020-1/MIN/KAM, č. j. MZDR 9510/2020-2/MIN/KAN a č. j. MZDR 9510/2020-3/MIN/KAN, tedy i dokument požadovaný nyní posuzovanou žádostí. Žalovaný listiny neposkytl s odůvodněním, že se jedná o téměř kompletní správní spis, a proto žádost posoudil jako požadavek k nahlédnutí do spisu. Obdobně správní orgán postupoval i v řízení o této žádosti, kterou usnesením odmítl.

[32] Nejvyšší správní soud rovněž upozorňuje na to, že výše uvedený závěr neznamená, že by byly z obecného práva na informace vyloučeny informace obsažené ve správních spisech. Stěžovatelce, která vystupuje v tuto chvíli „pouze“ v postavení veřejnosti (a nikoliv účastníka řízení), náleží právo kontrolovat postup správních orgánů, avšak v intencích informačního zákona. Pokud žadatel neobchází úpravu nahlížení do spisu podle správního řádu. Vztah speciality mezi institutem nahlížení do spisu a žádosti o poskytnutí informace podle informačního zákona vyjádřil Nejvyšší správní soud například již v rozsudku ze dne 27. 1. 2004, č. j. 5 A 158/2001 - 100. Zde zdůraznil, že i přes obvyklou obecnou povahu správního řádu je ustanovení týkající se nahlížení do spisu zvláštním ve vztahu k informačnímu zákonu. S právním hodnocením věci městským soudem se tak Nejvyšší správní soud plně ztotožnil.

[33] V případě, že by stěžovatelka požadovanou informaci specifikovala dostatečně určitě, což znamená prostřednictvím vymezení obsahu informace (jinak řečeno, co konkrétně ze správního spisu žádá), bylo by možné ji věcně posoudit dle informačního zákona.

[34] Kasační soud považuje námitky, kterými stěžovatelka brojila proti způsobu, jakým se soud vypořádal se *„spekulativní povahou skutkových zjištění ministra“* a se způsobem, kterým soud *„aplikoval kritéria spočívající v posouzení obsahu požadovaných informací“* za nedůvodné, odkazuje přitom na závěry městského soudu, se kterými se ztotožňuje.

[35] Závěrem k tvrzenému požadavku stěžovatelky, která popisovala svůj zájem na obsahu spisu vědomostí o tom, že ve spisu jsou *„nepravdivé a zlehčující informace o žalobkyni a jejím právním zástupci“*, kasační soud pouze uvádí, že se jím nelze nadále zabývat, jelikož se jedná o námitky, které měla vznést dříve v řízení a nikoliv až v kasační stížnosti; tento kasační bod je proto dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustný.

IV. Závěr a náklady řízení

[36] Nejvyšší správní soud neshledal námitky stěžovatelky důvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

pokračování

[37] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti. Náhrada nákladů řízení se mu proto nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2023

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu